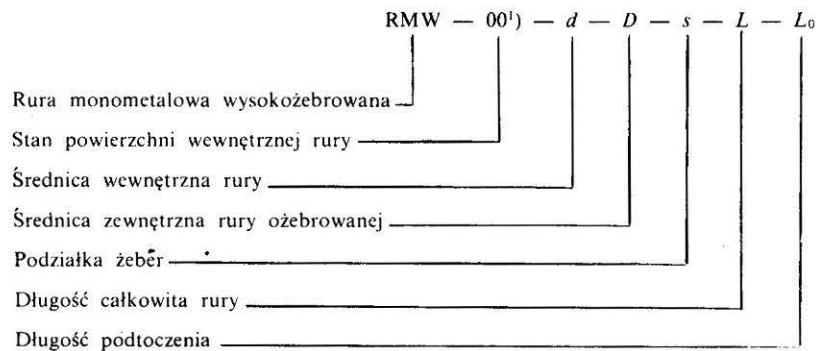

APARATY CHEMICZNE	N O R M A B R A N Ż O W A	BN-84
	Rury monometalowe wysokożebrowane	2252-05
		Grupa katalogowa 0447

1. WSTĘP

Przedmiotem normy są rury monometalowe wysokożebrowane na ciśnienie 2,5 MPa i temperaturę od -20°C do 200°C (od 253 K do 473 K) stosowane w budowie wymienników ciepła.

2. OZNACZENIE**2.1. Sposób budowy oznaczenia**

¹⁾ 00 — bez dodatkowej obróbki,
01 — z dodatkową obróbką wg uzgodnień z producentem.

2.2. Przykład oznaczenia rury monometalowej wysokożebrowanej o symbolu RMW-00-22-50-3,6, długości $L = 3000$ mm i długości podtoczenia $L_0 = 50$ mm:

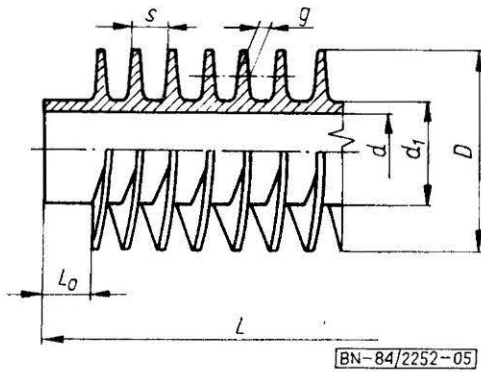
RURA RMW -00-22-50-3,6-3000-50

BN-84/2252-05

3. WYMAGANIA**3.1. Wymiary**

3.1.1. Wymiary wg rysunku i tabl. 1. na str. 2.

Zgłoszona przez Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Budowy Urządzeń Chemicznych CEBEA
Ustanowiona przez Dyrektora Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Przemysłu Budowy
Urządzeń Chemicznych CEBEA dnia 12 grudnia 1984 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 kwietnia 1985 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 3/1985 poz. 6)

Dopuszcza się dla 1% ogólnej liczby żeber uszkodzenia do $\frac{1}{3}$ wysokości od podstawy żebra i dla 0,5% żeber uszkodzenia na całej wysokości.

Podziałka żebra powinna być równomierna, bez znaczących różnic. Dopuszczalne maksymalne pochylenie żeber nie powinno przekraczać 12° od płaszczyzny normalnej do osi rury.

Powierzchnia żeber powinna być czysta o barwie srebrzystobiałej, bez pozostałości emulsji w postaci ciemnych plam.

3.6. Prostość. Rury żebrowane powinny być proste, a dopuszczalna miejscowa krzywizna nie powinna przekraczać 5 mm na 1 m długości rury.

Tablica 1

Symbol	d	d_1	D	g		s		F	q
	mm							m ² /m	kg/m
RMW-00-14-34-5,0	14 _{-0,5}	18 _{+0,5}	34 ±1	0,65	±0,05	2,8	±0,05	0,317	0,691
RMW-00-14-34-3,6				0,55				0,419	0,835
RMW-00-14-34-2,8				0,50				0,523	0,779
RMW-00-14-34-2,5				0,45				0,579	0,741
RMW-00-14-34-2,3				0,45				0,624	0,839
RMW-00-22-50-5,0	22 _{-0,5}	27 _{+0,5}	50 ±1	0,65	±0,05	2,8	±0,05	0,641	1,361
RMW-00-22-50-3,6				0,55				0,942	1,212
RMW-00-22-50-2,8				0,50				1,078	1,493
RMW-00-22-50-2,5				0,45				1,197	1,451
RMW-00-22-50-2,3				0,45				1,294	1,580
RMW-00-35-64-5,0	35 _{-0,5}	40 _{+0,5}	64 ±1	0,65	±0,05	2,8	±0,05	0,909	2,13
RMW-00-35-64-3,6				0,55				1,214	2,20
RMW-00-35-64-2,8				0,50				1,525	2,35
RMW-00-35-64-2,5				0,45				1,693	2,24
RMW-00-35-64-2,3				0,45				1,830	2,49

F — zewnętrzna powierzchnia wymiany ciepła 1 m rury ożebrowanej dla wymiarów nominalnych.

q — orientacyjna masa 1 m rury żebrowanej.

g — grubość żebra w połowie jego wysokości $g = \frac{D - d_1}{4}$

3.1.2. Długość. Rury żebrowane wykonuje się w następujących długościach:

a) fabrykacyjnych — od 3 do 6 m,

b) określonych w zamówieniu w zakresie długości fabrykacyjnych z dopuszczalną odchyłką długości ±10 mm.

3.2. Materiał. Rury monometalowe wysokożebrowane wykonuje się z rur aluminiowych gatunku A1 o składzie chemicznym wg PN-79/H-82160, wyciskanych (pp) wg PN-81/H-74591.

Na niżej wymienione rury należy przedstawiać atesty.

3.3. Wykonanie. Rury monometalowe wysokożebrowane wykonywane są metodą walcowania na zimno.

3.4. Cięcie i podtaczanie. Cięcie rur na długości handlowe należy wykonać na piłach mechanicznych tarczowych lub ramowych z odchyłką długości +5 mm.

Długości podtoczeń powinny być uzgodnione z zamawiającym.

3.5. Wygląd zewnętrzny. Rury żebrowane powinny mieć końce obcięte prostopadłe do osi rury, a zadziory powstałe przy cięciu powinny być usunięte bez spowodowania wgnieceń i odkształceń.

Zewnętrzne powierzchnie żeber powinny być gładkie, bez odkształceń i pęknięć.

3.7. Własności mechaniczne rur powinny odpowiadać wymaganiom wg tabl. 2.

Tablica 2

t , °C	-20	0	20	100	200
R_m min, MPa	85	85	80	75	60

3.8. Szczelność. Rury poddane sprawdzeniu szczelności próbą wodną pod ciśnieniem $P_p = 2,5$ MPa nie powinny wykazywać nieszczelności lub trwałych odkształceń.

Na żądanie zamawiającego, dopuszcza się sprawdzenie rur pod ciśnieniem większym niż 2,5 MPa, wliczonym ze wzoru wg PN-77/H-04419 p. 2.1, lecz nie większym niż podane w tabl. 3.

Tablica 3

d , mm	14	22	35
P_p , MPa	5,0	4,0	2,6

3.9. Cechowanie. Rury żebrowane dostarczane w wiązkach lub pojedynczo należy cechować na przywieszkach przymocowanych w sposób trwały do wiązki rur lub pojedynczej rury.

Na przywieszce należy umieścić w sposób trwały co najmniej następujące dane:

— znak wytwórcy,

- oznaczenie rury wg rozdz. 2,
- znak Kontroli Jakości.

3.10. Wymagania dodatkowe należy uzgodnić przy zamówieniu.

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Pakowanie. Rury żebrowane powinny być dostarczane w opakowaniu zabezpieczającym je przed uszkodzeniami mechanicznymi i wzajemnym przemieszczeniem się. W przypadku większej partii rury należy pakować w jarzma metalowe lub w specjalne kontenery.

4.2. Przechowywanie. Rury żebrowane należy przechowywać w pomieszczeniach suchych i wolnych od szkodliwych par i gazów.

4.3. Transport. Rury należy przewozić w suchych, czystych i krytych środkach transportu, zabezpieczając je przed uszkodzeniami mechanicznymi.

5. BADANIA

5.1. Rodzaje badań i pobieranie próbek — wg tabl. 4.

Tablica 4

Lp.	Rodzaje badań		Liczność próbek
1	Sprawdzenie powierzchni		100% rur z partii
2	Sprawdzenie wymiarów	a) sprawdzenie długości, długości podtoczeń i średnicy zewnętrznej żeber, prostości	100% rur z partii
		b) sprawdzenie średniej grubości żebra, średnicy podstawy żebra, podziałki żeber	częstotliwość jest ustalona przez producenta stosownie do powtarzalności realizowanego procesu technologicznego i jego stabilności: nie mniej jednak niż jednego żebra na 1000 nawalcowanych żeber
3	Sprawdzenie materiału		100% rur z partii
4	Sprawdzenie własności mechanicznych		2% rur, nie mniej jednak niż 2 rury z partii po 1 próbce
5	Sprawdzenie szczelności		100% rur z partii
6	Sprawdzenie wymagań dodatkowych		2 rury z partii po 2 próbki lub wg uzgodnienia

5.2. Skład i licznosc partii. Partię stanowią rury jednego gatunku materiału, jednakowych wymiarów i jednego stanu dostawy.

Liczność partii — wg uzgodnień między dostawcą i odbiorcą.

5.3. Opis badań

5.3.1. Sprawdzenie powierzchni należy przeprowadzić nieuzbrojonym okiem.

5.3.2. Sprawdzenie wymiarów należy przeprowadzić za pomocą sprawdzianów lub przyrządów uniwersalnych, przy czym:

- średnią grubość żebra oraz podziałkę żebra należy mierzyć z dokładnością do 0,05 mm,

- średnicę podstawy żeber, średnicę wewnętrzną rury oraz średnicę zewnętrzną należy mierzyć z dokładnością do 0,1 mm,

- długość całkowitą oraz długość podtoczeń należy mierzyć z dokładnością do 1 mm,

- prostosc należy sprawdzić przez przyłożenie liniału i zmierzenie największej krzywizny z dokładnością do 0,1 mm.

5.3.3. Sprawdzenie materiału należy przeprowadzić dla całej partii przez sprawdzenie zaświadczeń materiałowych (atestów).

5.3.4. Sprawdzenie własności mechanicznych należy przeprowadzić wg PN-80/H-04314 na próbkach przygotowanych wg PN-77/H-04307.

5.3.5. Sprawdzenie szczelności należy przeprowadzić wg PN-77/H-04419 pod ciśnieniem wg 3.8 w ciągu 10 s.

5.3.6. Sprawdzenie wymagań dodatkowych należy przeprowadzić wg normy przedmiotowej na rury gładkie, o ile nie przewidziane są inne warunki uzgodnione przy zamówieniu.

5.4. Ocena wyników badań

5.4.1. Rura dobra. Badaną rurę należy uznać za dobrą, jeżeli przejdzie z wynikiem dodatnim badania wg 5.1 tabl. 4 lp. 1, 2a), 3 i 5.

5.4.2. Ocena partii. Partię należy uznać za zgodną z wymaganiami normy, jeżeli wszystkie rury są dobre, a badania próbek wg 5.1 tabl. 4 lp. 2b), 4 i 6 dadzą wynik dodatni.

5.5. Zaświadczenie o jakości. Do każdej partii rur, uznanej za zgodną z wymaganiami normy, powinno być dołączone zaświadczenie jakości zawierające co najmniej:

- znak lub nazwę wytwórcy,
- datę wystawienia zaświadczenia,
- oznaczenie rury wg rozdz. 2,
- stwierdzenie o zgodności wyrobu z wymaganiami normy (wraz z wynikami przeprowadzonych badań),
- odpis zaświadczenia (atestu) na rury wyjściowe do produkcji rur monometalowych wysokożebranych.

6. POSTĘPOWANIE Z PARTIĄ NIEZGODNĄ Z WYMAGANIAMI NORMY

Partię uznaną za niezgodną z wymaganiami normy wytwórca może przesortować usuwając rury, z których próbki dały w badaniach wynik ujemny i przedstawić do powtórnych badań na podwójnej liczbie próbek. Wynik powtórnego badania jest ostateczny.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Budowy Urządzeń Chemicznych CEBEA.

2. Normy związane

PN-77/H-04307 Metale nieżelazne. Pobieranie i przygotowanie próbek do próby rozciągania

PN-80/H-04313 Statyczna próba rozciągania rur metalowych

PN-77/H-04419 Próba szczelności rur metalowych

PN-81/H-74591 Aluminium i stopy aluminium. Rury wyciskane
PN-79/H-82160 Aluminium do przeróbki plastycznej. Gatunki

3. Symbol wg SWW — 0759-111.

4. Autor projektu normy — praca zbiorowa.

5. Uzgodnienia normy z Urzędem Dozoru Technicznego. Norma zgodna z przepisami Urzędu Dozoru Technicznego. Uzgodniono dnia 26 października 1984 r. nr rej. 37.